

1.4 OBLIKE TURIZMA

- Povezane so s turističnimi motivi, znamenitostmi, infrastrukturo...
- se skozi čas spreminjajo in se pojavljajo vedno nove oblike

- Turizem delimo po številnih kriterijih:

Državljanstvo in prestop meje (delitev UNWTO)

- Domači (domestic)
- Mednarodni, ki se deli na:
 - Mednarodni receptivni (inbound, incoming)
 - Mednarodni emitivni (outbound, outgoing)
- NOTRANJI (internal) = domači + mednar. receptivni
- NARODNI (national) = domači + mednar. emitivni

Vpliv na plačilno bilanco države

- Plačilna bilanca prikazuje vse ekonomske transakcije države s tujino, tudi prilive in odlive, ki nastanejo kot posledica mednarodnega turizma.
- Del plačilne bilance države je **TURISTIČNA BILANCA**.

- Kadar so prilivi iz naslova turizma v državo VEČJI kot turistični odlivi iz države, izkazuje država AKTIVNI TURIZEM.
- Takrat ima turistična bilanca (del plačilne bilance države) POZITIVEN SALDO (SUFICIT).

- Kadar so odlivi iz naslova turizma iz države VEČJI kot turistični prilivi v državo, izkazuje država PASIVNI TURIZEM.
- Takrat ima turistična bilanca NEGATIVEN SALDO (DEFICIT).
- Katere so tipične T receptivne in katere tipične T emitivne države?

čas bivanja v turističnem kraju

- Stacionarni ali počitniški T
- Mobilni, tranzitni (prehodni) T
- Izletniški T
- Week-end T

Območje bivanja

- Mestni
- Podeželski
- Obmorski
- Gorski
- zdraviliški

Sezona in letni čas

- Sezonski T
- Izvensezonski (pred -, posezonski) T
- Zimski
- letni

Število udeležencev

- Posamični T

- Skupinski (tudi množični ali masovni)

Organizacija potovanja

- Individualni T (nemasovni T, popotništvo):
brez posred. TA ali z delnim posredovanjem
- Organizirani ali pavšalni T (množični ali masovni, paketni, aranžmajski)

Starost turistov

- Otroški
- Mladinski
- Seniorski T

Motiv obiska

- Poslovni
- Kongresni
- Verski
- Kulturni
- Nakupovalni
- Športni
- Počitniški
- jamarski...

Druge oblike turizma

- Socialni (tudi sindikalni ali delavski)
- Incentivni (nagradni, motivacijski)
- Hotelski
- kamping
- Avtomobilski
- Avtobusni
- trajnostni
- ekološki...

1.5 PROBLEMATIKA MNOŽIČNEGA TURIZMA

- Masovni razvoj turizma se je začel v poznih petdesetih letih 20. stoletja
- T povpraševanje je bilo (v sezoni) večje od ponudbe
- ponudba je povpraševanju sledila in se prilagajala
- T je postal masovni pojav

Teorija o nastanku T povpraševanja:

Znanstveno- tehnični napredek – industr. revol. –

množična proizvodnja - dvig produktivnosti in

življ. ravni – povečanje dohodkov in prostega časa

delavci se naselijo v onesnaženih industr. središčih –
posledice: stres, utesnjenost...

REŠITEV: začasni BEG OD VSAKDANJIH OBVEZNOSTI -
TURIZEM

- Porazdelitev turističnega prometa je neenakomerna in je rezultat koncentracije turističnega povpraševanja iz omejenega števila (razvitih) držav in koncentracije turistične ponudbe.
- Mnogi ekološki problemi v zvezi s turizmom nastajajo, ker se turistični promet sezonsko in prostorsko koncentrira.
- Sezonska variabilnost je največja pri oblikah turizma, katerih osnovni motiv so naravne dobrine, manjša pri npr. zdraviliškem, poslovno-kongresnem... T

Koncentracijo turizma izražamo:

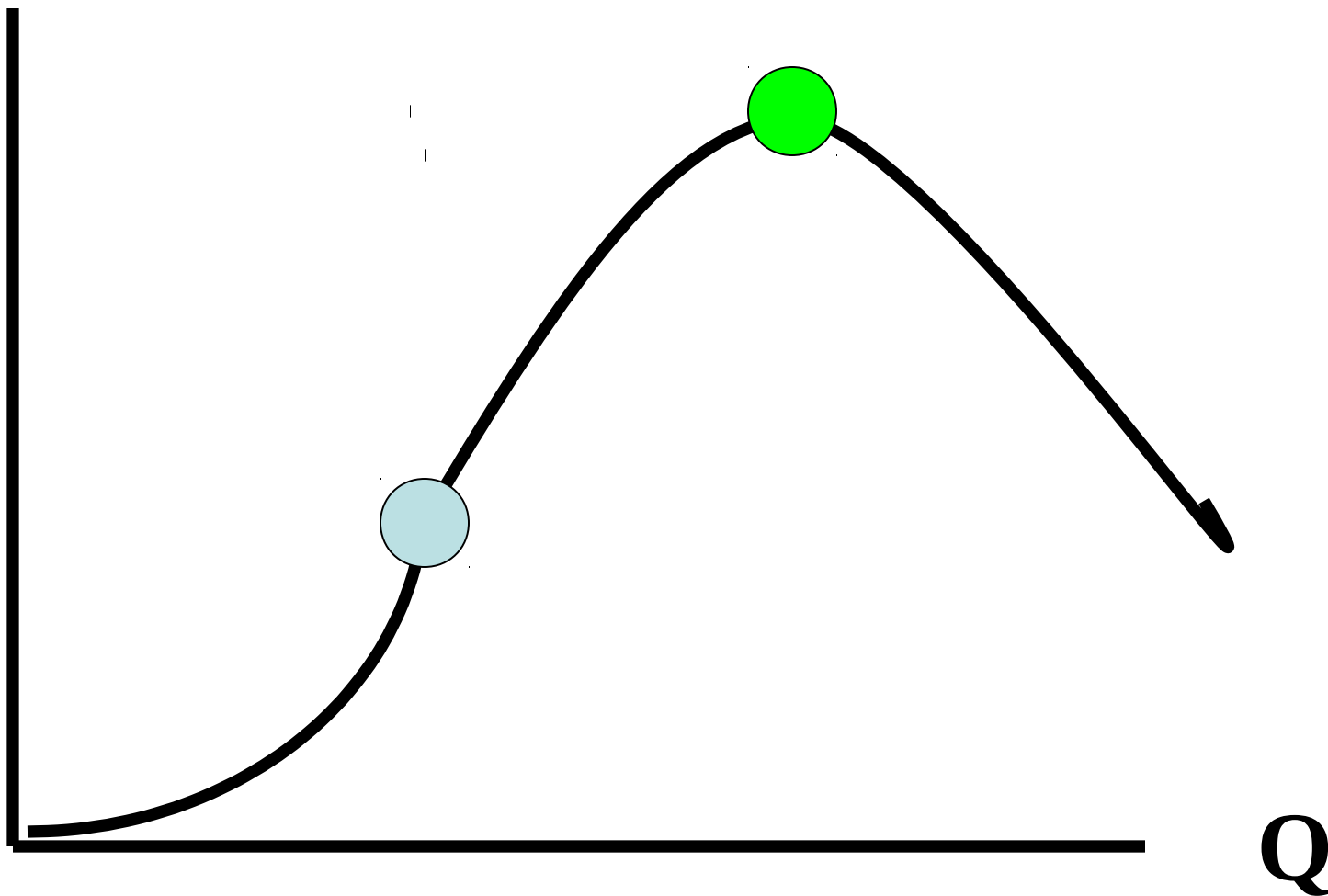
- z gostoto obiskovalcev (npr. število obiskovalcev na enoto naravnega okolja)
- s stopnjo koncentracije turistične ponudbe (npr. število postelj na enoto naravnega okolja)
- Enota naravnega okolja: površina prostora, dolžina obale, površina jezera...

ZAKON PADAJOČEGA DONOSA!

- zadovoljstvo obiskovalcev pada z njihovo zgoščitvijo na enoto prostora.
- S povečevanjem števila postelj na enoto prostora preko določene meje prične kakovost nadaljnih naložb padati, njihova donosnost lahko postane celo negativna.
- Prenatrpanost: ko stopnja zadovoljstva obiskovalcev prične padati.
- Ko zadovoljstvo preide v nezadovoljstvo, pričnejo turisti izbirati drugo destinacijo.

Z

zadovoljstvo obiskovalcev

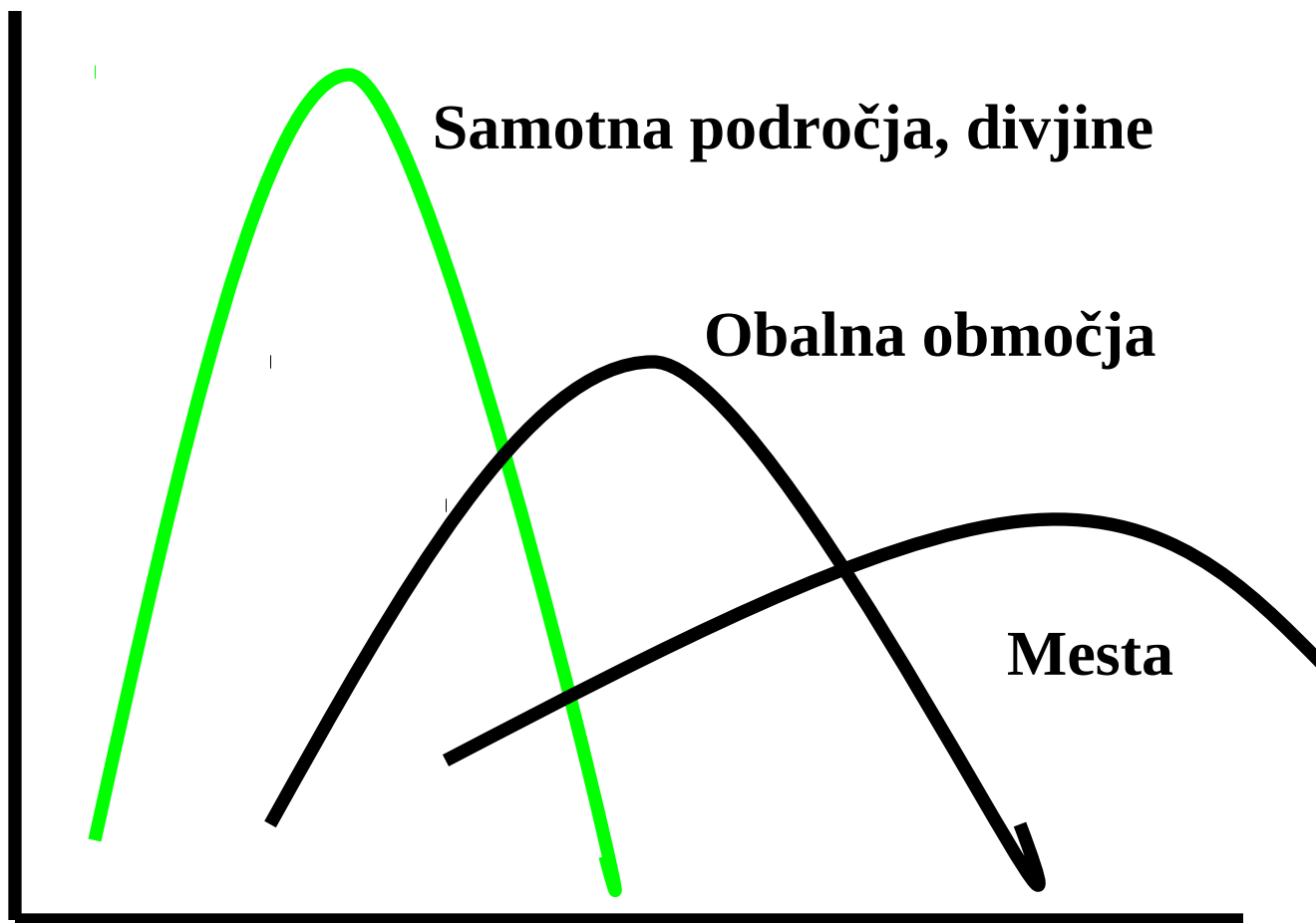

količina povpraševanja, ponudbe

ZAKON PADAJOČEGA ZADOVOLJSTVA OBISKOVALCEV

Različni primeri

Z

Q

Masovni turizem:

- Človek v masi (množici) se vede slabše kot posameznik
- Posameznik v turistični množici ne čuti odgovornosti
- **Opredelitev:** celota odnosov in pojavov, ki izvira iz sodelovanja mase v turizmu
- Negativni vplivi na okolje – vzrok: kvantitativna rast masovnega turizma

OKOLJSKE ŠKODE ZARADI MASOVNEGA TURIZMA

- **Škoda v naravnem okolju**
- onesnaževanje in poraba vode
- onesnaževanje zraka
- hrup
- vizuelno in fizično onesnaževanje pokrajine
- škoda na flori in fauni
- ekološke katastrofe (erozija)

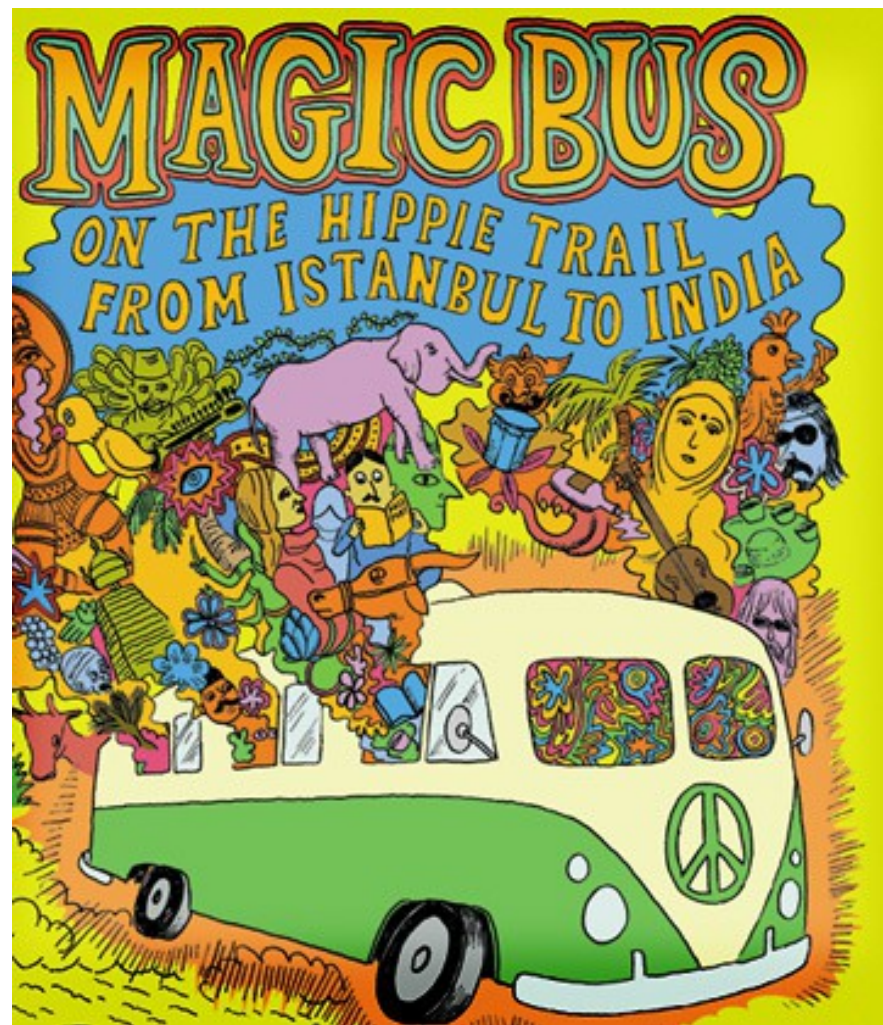
Škoda v kulturnem okolju

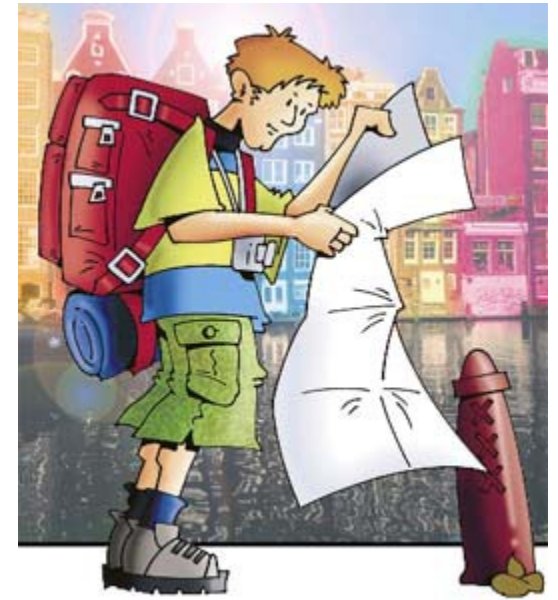
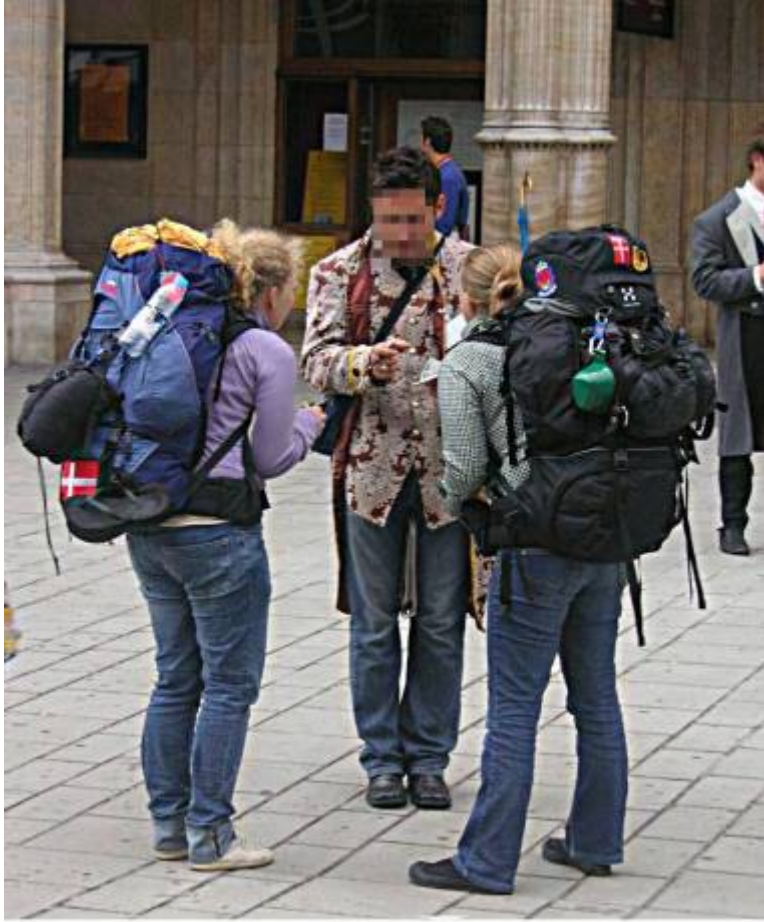
- komercializacija avtohtone kulture, tradicij, običajev
- komercializacija avtohtone obrti (kič)
- globalizacija in s tem uničenje avtohotnih kulturnih značilnosti – izguba avtentičnosti

Škoda v socialnem okolju

- želja po imitiranju življenjskega stila obiskovalcev (razlike med tistimi, ki “imajo” in tistimi, ki “nimajo”)
- občutek manjvrednosti, celo sovraštva
- nezadovoljstvo lokalnega prebivalstva s tradicionalnim načinom življenja in njegovo opuščanje
- Kriminal
- Prostitucija
- droge.

1.6 ALTERNATIVNE OBLIKE TURIZMA

- Mladi (t.i. “hipiji”)so potovali z nahrbtniki in malo denarja, predvsem v JV Azijo.
- Ti svetovni popotniki so se poimenovali **alternativni turisti**, s potovanj na „lastno pest“ se je razvil alternativni turizem (POPOTNIŠTVO, ang. BACKPACKING).
- Z masovnim turizmom nočejo imeti nič skupnega. V deželi gostiteljici nočejo biti turisti, temveč gostje, ki se resnično zanimajo za njene značilnosti

Kritike alternativnega turizma

- Postal je ena izmed oblik množičnega turizma (“Lonely Planet” industrija)

- Alternativni turisti so pionirji masovnega turizma, ker odpirajo nove destinacije masovnemu T
- Popotništvo ni pravi odgovor na problem množičnega T
- Pojem ALTERNATIVNI TURIZEM se nanaša na oblike turizma, ki nasprotujejo 3 S in pavšalnemu T

1.7 TRAJNOSTNI RAZVOJ TURIZMA

- Trajnostni razvoj zadovoljuje potrebe sedanje generacije in ne zmanjšuje možnosti bodočim generacijam, da bodo zadovoljile svoje potrebe.

Značilnosti trajnostnega turizma

- izboljšuje ekološke in ekonomske razmere
- omogoča enakopravnost v razvoju
- vzdržuje kakovost okolja in izboljšuje kakovost življenja v receptivni državi
- zagotavlja visoko zadovoljstvo turistov.

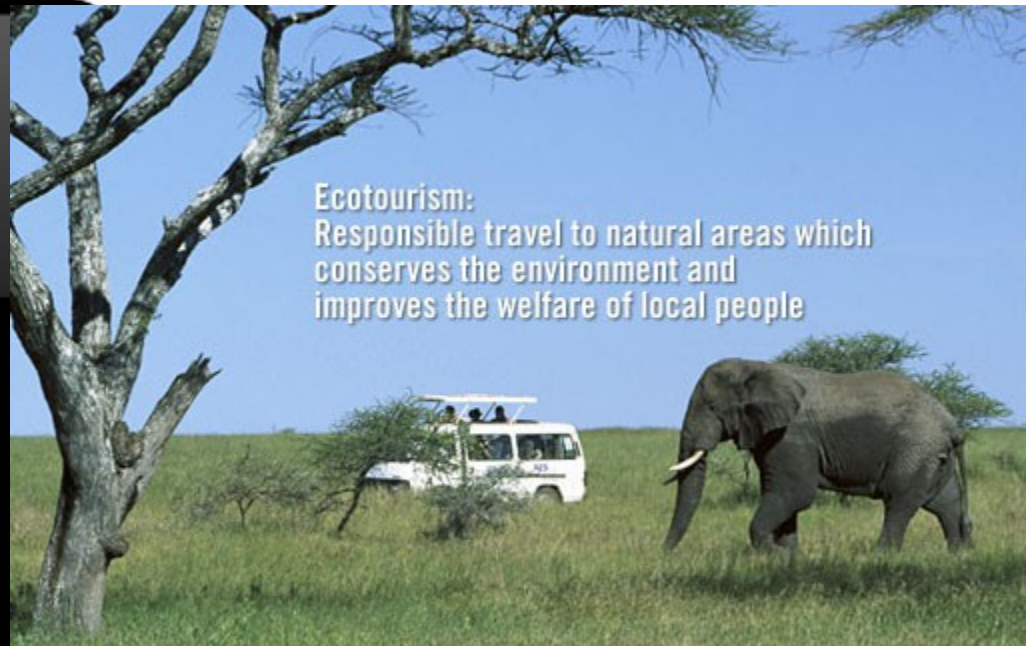

Ecotourism

Conservation

Profits

Locals

Ecotourism:
Responsible travel to natural areas which
conserves the environment and
improves the welfare of local people

Opredelitev eko T po TIES

- odgovorno potovanje v naravno okolje, ki ohranja okolje in izboljšuje blaginjo lokalnega prebivalstva.

Pogoji za pravi ekološki turizem:

- Kakovost okolja: (dokaj) neonesnaženo naravno, kulturno in socialno okolje
- Okoljska odgovornost: čim manjši negativni vplivi na okolje
- koristi za lokalno prebivalstvo

Turistični razvoj v prihodnosti?

- Masovni T mora postati ekološko sprejemljivejši in odgovornejši

